

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako kárný soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a členů JUDr. Zbyňka Poledny, Mgr. Davida Chaloupky, Mgr. Jaroslava Kocince, JUDr. Gabriely Vilímkové a Mgr. Barbory Kubíkové v právní věci kárného žalobce: **předseda kontrolní komise Exekutorské komory ČR**, se sídlem Na Pankráci 1062/58, Praha 4, adresa pro doručování: Radnická 14/16, Brno, proti kárně obviněnému: **Mgr. J. V., soudní exekutor**, Exekutorský úřad Praha 3, se sídlem Senovážné náměstí 977/24, Praha 1, zastoupenému Mgr. Petrem Faltusem, advokátem se sídlem Doudlebská 1046/8, Praha 4, o návrhu na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudního exekutora ze dne 7. 9. 2015,

t a k t o :

Mgr. J. V.,
soudní exekutor,
Exekutorský úřad Praha 3, se sídlem Senovážné náměstí 977/24, Praha 1

I.

s e podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů a § 120 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád),

z p r o š ť u j e

kárné žaloby pro skutek, že

jako soudní exekutor pověřený vedením exekučního řízení sp. zn. 140 Ex 00657/13 zvolil za účelem vymožení pohledávky oprávněného zcela zjevně nevhodný způsob exekuce, neboť exekučním příkazem ze dne 7. 11. 2013 rozhodl o provedení exekuce prodejem movitých věcí povinného a dne 22. 11. 2013 učinil úkony směřující k prodeji předmětných věcí, aniž by si ověřil, zda nelze exekuci provést jiným způsobem,

č í m ž

se měl dopustit kárného provinění podle § 116 odst. 3 písm. a) a b) exekučního řádu,

protože uvedený skutek **není kárným deliktem.**

II.

Kárně obviněný

je v i n e n

tím, že

II.a

Jeho zaměstnanci J. F. (vykonavatel) a J. B. (další zaměstnanec) si dne 22. 11. 2013 v rámci exekučního řízení sp. zn. 140 Ex 00657/13 bez vyžádání součinnosti třetí osoby a bez jejího souhlasu zjednali přístup na její pozemek parc. č. 74/27 v katastrálním území Tuřice, obec Tuřice, a provedli soupis 38 ks měničů zn. SIEMENS SINVERT PVM17, přestože byly součástí jiné věci (zařízení fotovoltaické elektrárny Tuřice) ve smyslu § 120 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, která byla ve vlastnictví třetí osoby, jež měniče neodevzdala dobrovolně a nebylo zjištěno, že by povinnému svědčilo k pozemku či elektrárně jakékoliv právo nebo že by je povinný užíval,

příčemž zaměstnanci kárně obviněného takto postupovali s jeho vědomím a v součinnosti s ním,

t e d y

porušil povinnosti stanovené právním předpisem, konkrétně § 2, § 13, § 46 odst. 1 exekučního řádu, § 326 odst. 1 a 2 o. s. ř. a § 55 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve spojení s § 11 vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti,

t í m s p á c h a l

kárný delikt exekutora podle § 116 odst. 4 písm. a) exekučního řádu.

II.b

Jeho zaměstnanci J. F. (vykonavatel) a J. B. (další zaměstnanec) zajistili dne 22. 11. 2013 v rámci exekučního řízení sp. zn. 140 Ex 00657/13 38 ks měničů zn. SIEMENS SINVERT PVM17 nacházejících se na pozemku parc. č. 74/27 v katastrálním území Tuřice, obec Tuřice, v součinnosti a se souhlasem kárně obviněného, přestože mohli a měli mít pochybnosti, zda tyto měniče byly v době provádění soupisu ve vlastnictví povinného, a přestože byly součástí jiné věci (zařízení fotovoltaické elektrárny Tuřice) ve smyslu § 120 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, jejich zajištěním byla věc hlavní znehodnocena a byl znemožněn její provoz,

t e d y

porušil povinnosti stanovené právním předpisem, konkrétně § 2, § 13, § 46 odst. 1 a § 66 odst. 1 exekučního řádu,

t í m s p á c h a l

kárný delikt exekutora podle § 116 odst. 4 písm. a) exekučního řádu.

III.

Za uvedené kárné delikty II.a a II.b kárný soud uložil kárně obviněnému podle § 116 odst. 6 písm. c) exekučního řádu

p o k u t u v e v ý š i 50 000 Kč.

Tato pokuta je splatná **do 60 dnů** od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 15092015.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Kárná žaloba

1. Kárný žalobce podal dne 8. 9. 2015 u Nejvyššího správního soudu návrh na zahájení kárného řízení se soudním exekutorem Mgr. J. V. pro kárná provinění podle § 116 odst. 3 písm. a), b) a odst. 5 písm. a), b) exekučního řádu. Kárný žalobce vytkl kárně obviněnému, že v řízení vedeném pod sp. zn. 140 Ex 00657/13 rozhodl o provedení exekuce zjevně nevhodným způsobem (skutek I.a), dále pochybení zaměstnanců, kteří v uvedeném řízení provedli soupis movitých věcí, jež měla u sebe třetí osoba, která je nevydala dobrovolně (skutek I.b), a konečně pochybení zaměstnanců, kteří v témže řízení zajistili movité věci, přestože to nebylo účelné a nehrozilo jejich poškození nebo ztráta, a zároveň jejich zajištěním byla znehodnocena věc hlavní ve vlastnictví třetí osoby (skutek I.c). V podrobnostech kárný žalobce uvedl následující argumenty.

Skutek I

Zjevně nevhodný způsob exekuce

2. Obvodní soud pro Prahu 9 pověřil kárně obviněného dne 6. 11. 2013 vedením exekuce proti společnosti HALLA PLUS, s. r. o. (dále též „povinný“), ve prospěch společnosti První sluneční elektrárna, s. r. o. (dále též „oprávněný“). Exekučním titulem byl vykonatelný notářský zápis obsahující dohodu oprávněného a povinného se svolením k vykonatelnosti. Již dne 7. 11. 2013 kárně obviněný vydal exekuční příkaz čj. 140 Ex 00657/13 – 16 k provedení exekuce prodejem movitých věcí ve vlastnictví povinného a dne 22. 11. 2013 provedl soupis movitých věcí a jejich zajištění (odvoz), aniž dostatečně prověřil, zda nebylo možné provést exekuci některým z prioritních způsobů podle § 58 odst. 2 exekučního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013.

3. Byť kárně obviněný rozeslal dne 7. 11. 2013 několik součinnostních dotazů (registr řidičů, finanční úřad, peněžní ústavy), až na výjimky nevyčkal odpovědí. V době provedení soupisu movitých věcí tedy nemohl učinit závěr, že prioritní způsoby exekuce nebyly využitelné. Například z odpovědi Finančního úřadu pro hlavní město Prahu doručené v lednu 2014 vyplývá, že správce daně evidoval přeplatek na dani z příjmu ve prospěch povinného ve výši 861 617 Kč, tedy částku dvojnásobně vyšší než vymáhaná povinnost. Je tedy vysoce pravděpodobné, že by se vymáhaný nárok podařilo uspokojit i některým z méně invazivních způsobů. O tom, že povinný nebyl nemajetný, svědčí také skutečnost, že dobrovolně uhradil celou dlužnou částku již několik dní po zajištění movitých věcí.

4. Jakkoliv nelze usuzovat na nepřiměřenost a nevhodnost zvoleného způsobu exekuce pouze na základě vydání exekučního příkazu, takové úvahy jsou namístě, pokud kárně obviněný provedl soupis a zajištění movitých věcí. Provedení soupisu movitých věcí je třeba chápat jako úkon bezprostředně směřující k provedení exekuce. Zákonný požadavek na použití prioritních způsobů exekuce vyjadřuje obecnou zásadu ochrany povinného a třetích osob, proto je třeba jej dodržet, jsou-li exekucí dotčeny třetí osoby. Exekuční řízení nesmí být zneužito k bezdůvodnému hospodářskému poškození třetí osoby. Prioritní způsoby exekuce obvykle představují menší zásah do sféry povinného a jsou také „levnější“, protože nevznikají další náklady spojené s prodejem věcí.

5. Neobstojí obhajoba, že sám povinný navrhl provedení exekuce prodejem movitých věcí a oprávněný souhlasil. Soudní exekutor není vázán pokyny účastníků řízení a je povinen vykonávat svou činnost nezávisle. Podle § 46 odst. 1 exekučního řádu exekutor dbá ochrany práv účastníků a třetích osob. Kárně obviněnému muselo být zřejmé personální propojení mezi oprávněným a povinným. Jakkoliv nemohl posuzovat účelnost samotného exekučního návrhu, měl projevit přinejmenším zvýšenou obezřetnost. Namísto toho kárně obviněný postupoval takřka výhradně na základě jednostranných tvrzení účastníků řízení, aniž by si ověřil jejich pravdivost. Od počátku přitom věděl, že předmětné movité věci se nacházejí na pozemku třetí osoby. Měníče, jejichž prodeje se účastníci domáhali, byly toho času využívány fotovoltaickou elektrárnou Tuřice (dále též „FVE Tuřice“), přičemž panely, na nichž byly měniče přimontovány, se nacházely na pozemku společnosti SOL 1, s. r. o. Za popsané situace bylo třeba bezvýhradně trvat na tom, aby kárně obviněný důsledně provedl lustrační úkony a posoudil, zda nebylo možné provést exekuci jiným způsobem, příp. aby vyzval majitele pozemku k dobrovolnému vydání předmětných movitých věcí.

Skutek II.a

Nesplnění podmínek pro soupis movitých věcí

6. Dne 22. 11. 2013 zaměstnanci kárně obviněného J. F. a J. B. provedli v objektu FVE Tuřice soupis movitých věcí (38 ks měničů zn. SINVERT PVM17) a zajistili je. FVE Tuřice se nacházela na pozemku parc. č. 74/27 v katastrálním území Tuřice, jehož vlastníkem byla podle katastru nemovitostí společnost SOL 1.

7. Aby mohl soudní exekutor (jeho zaměstnanec) provést soupis movitých věcí, musí mít náležitě prokázáno, že se jedná o byt, sídlo, místo podnikání či jiné místo, kde má povinný uloženy své věci. Pokud se věci nacházejí u někoho jiného, lze je učinit předmětem exekuce prodejem movitých věcí jen tehdy, vydá-li je taková osoba dobrovolně.

8. Kárně obviněný se rozhodl provést soupis měničů nacházejících se v FVE Tuřice na základě (1) kupní smlouvy předložené oprávněným, podle níž se povinný zavázal ke koupi předmětných měničů, a (2) prohlášení jednatele povinného, že se měniče nachází ve FVE Tuřice a že s jejich prodejem souhlasí. Tyto skutečnosti nebyly dostatečnými podklady pro provedení soupisu. Povinnému nesvědčilo vlastnické právo k pozemku, na němž se měniče nacházely, nebylo prokázáno, že by byl vlastníkem FVE Tuřice, nebo že by mu k pozemku či FVE Tuřice svědčilo jiné právo nebo že by je užíval. Předmětný pozemek proto nebylo možné považovat za místo, kde lze provést soupis movitých věcí podle § 326 odst. 1 o. s. ř. V úvahu přicházel postup podle § 326 odst. 2 o. s. ř, avšak s výhradou, že kárně obviněný si nemohl být jist pouze na základě předložené kupní smlouvy, že na povinného skutečně přešlo vlastnické právo k měničům, ani že se jedná o tytéž měniče, které jsou umístěny ve FVE Tuřice. Veškeré informace o majetku povinného sdělili kárně obviněnému účastníci řízení, právnické osoby představované týmiž fyzickými osobami. Společnost APIN, s. r. o., která měla měniče povinnému prodat, je jedním ze společníků povinného a je představována týmiž fyzickými osobami jako

povinný a oprávněný. Za popsané situace si měl kárně obviněný ověřit sdělené informace z nezávislých zdrojů.

9. Zaměstnanci kárně obviněného si zajistili vstup na pozemek třetí osoby, který byl oplocen, za pomoci zámečnicka, a to bez vědomí této třetí osoby. Měníče ze solárních panelů odmontovali a odvezli. Ve vyjádření ze dne 30. 1. 2014 kárně obviněný připustil, že v době provedení úkonu nebylo zcela zřejmé, kdo je vlastníkem nebo provozovatelem FVE Tuřice. Lze shrnout, že vlastníkem pozemku byla třetí osoba, za vlastníka (provozovatele) FVE Tuřice se prohlásily dvě různé osoby (R. B. a společnost SOL 1), ani jednou z nich však nebyl povinný, který nijak nedoložil, že by objekt vlastnil nebo užíval. Pokud panovaly takto závažné pochybnosti, kárně obviněný nebyl vůbec oprávněn předmětný úkon učinit. Exekutor musí mít dostatečně prokázáno, že se jedná o místo, kde lze soupis věci provést. Jakmile totiž k soupisu přikročí, důkazní břemeno se přenáší na třetí osoby, které musí prokázat, že sepsané věci jsou jejich majetkem.

10. I kdyby měniče umístěné ve FVE Tuřice byly majetkem povinného (což kárně obviněný neměl prokázáno), zaměstnanci kárně obviněného nebyli oprávněni vstoupit na pozemek. Mohli tak učinit pouze za účelem provedení dalšího šetření, a to se souhlasem vlastníka pozemku. Ve vztahu k soupisu měničů přicházel v úvahu postup podle § 326 odst. 2 o. s. ř., tedy vyžádání měničů od osoby, která je má u sebe.

11. Soupis všech měničů byl navíc excesivní, protože měniče měly mít hodnotu přibližně 5,5 mil Kč, ale exekuční řízení bylo vedeno k vymožení přibližně 400 000 Kč.

Skutek II.b

Neúčelné zajištění movitých věcí a znehodnocení věci hlavní

12. Zaměstnanci kárně obviněného nezohlednili, že měniče nejsou svojí podstatou určeny k samostatnému užívání. Měníče byly připevněny k solárním panelům takovým způsobem, že k jejich demontáži bylo třeba přizvat odborného pracovníka. Solární panely bez měničů nemohly plnit svou funkci. Měníče tedy ztratily charakter samostatné věci a bylo na ně třeba nahlížet jako na součást věci ve smyslu § 120 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

13. V posuzované věci panovaly pochybnosti o vlastníku (provozovateli) FVE Tuřice, nic však nenasvědčovalo tomu, že by jím byl povinný. Samotná úvaha, že by měniče (toho času součást věci) náležely povinnému, je tedy problematická.

14. Exekutor může i bez návrhu oprávněného zajistit sepsané movité věci, je-li to účelné a je-li obava z jejich poškození nebo ztráty. Ztráta nebo poškození se nejevily pravděpodobné, protože bylo v zájmu provozovatele FVE, aby měniče zůstaly na místě a plnily svou funkci. Nezajištění měničů bylo v zájmu ochrany třetích osob i samotného exekučního řízení, protože existovalo příliš mnoho nejasností na to, aby mohl kárně obviněný přikročit k jejich prodeji. Je také třeba připomenout, že v době zajištění měničů kárně obviněný ještě neměl všechny odpovědi na součinnostní dotazy.

Odpovědnost kárně obviněného za zaměstnance

15. Podle kárného žalobce kárně obviněný odpovídal za výše popsané jednání svých zaměstnanců (skutky II.a a II.b). Kárně obviněný přímo vyslal své zaměstnance na konkrétní místo za účelem provedení soupisu určitých věcí. Od počátku zamýšlel soupis provést pouze na základě informací sdělených účastníky řízení. Předem zajistil přítomnost zámečnicka a odborného pracovníka pro odmontování měničů ze solárních panelů. Z této skutečnosti mimo jiné plyne, že si kárně obviněný byl vědom, že měniče jsou součástí jiné věci – solárních panelů.

16. Kárně obviněný nenamítl, že by jeho zaměstnanci jednali excesivně, naopak jejich postup hájí a na jejich jednání neshledává nic protiprávního. Kárnou odpovědnost je třeba přičíst kárně obviněnému, na základě jehož pokynů zaměstnanci postupovali. Nadto, provedení soupisu movitých věcí bylo vyústěním předchozího postupu kárně obviněného (nedůsledného provedení lustrací), jehož veškeré kroky směřovaly k prodeji měničů. Jednotlivé žalované skutky jsou tedy úzce provázány a svědčí o celkovém chybném a protiprávním postupu kárně obviněného.

Závažnost jednání

17. Pro posouzení věci je třeba zohlednit celkový kontext. Oprávněný a povinný, kteří jsou personálně propojené právnické osoby, sepsali notářský zápis (exekuční titul), který nemusí odpovídat hmotnému právu. Na základě tohoto exekučního titulu pak s nezbytnou pomocí kárně obviněného soudního exekutora nechali ve velmi krátké době provést soupis a zajištění měničů v hodnotě několika milionů Kč, které byly toho času v držbě společnosti SOL 1 (vlastníka nemovitosti, na které se nacházela FVE Tuřice, a podle všeho byla i jejím provozovatelem). Oprávněný a povinný jsou propojeni i se společností APIN, která údajně povinnému prodala předmětné měniče. Po překvapivém uhrazení dlužné částky (povinný nejprve tvrdil, že nic jiného než měniče nevládní) kárně obviněný vydal měniče povinnému, tj. osobě odlišné od dosavadního držitele. Nelze také přehlédnout, že mezi společnostmi APIN a SOL 1 probíhal soukromoprávní spor o vlastnické právo k jednotlivým částem FVE Tuřice.

18. Podle kárného žalobce kárně obviněný zneužil svého postavení nebo se nechal využít účastníky řízení k řešení sporu, který s exekučním řízením nesouvisel. Exekuční řízení nemělo za daných okolností sloužit svému účelu [tj. vymožení (možná fiktivního) dluhu], ale k řešení jiných sporů navzdory pořadu práva. Kárně obviněný se degradoval z nezávislého orgánu, na který stát přenesl část státní moci, na pouhý nástroj v rukou propojených účastníků řízení, čímž ohrozil důvěru veřejnosti v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekuční činnosti.

19. Podle kárného žalobce tak kárně obviněný závažným způsobem porušil povinnosti stanovené exekučním řádem, občanským soudním řádem a jinými právní předpisy, čímž spáchal závažný kárný delikt podle § 116 odst. 3 písm. a), b) a odst. 5 písm. a), b) exekučního řádu. Kárný žalobce navrhl uložení pokuty ve výši podle uvážení kárného soudu.

II.

Vyjádření kárně obviněného

20. Kárně obviněný nesouhlasil s tím, že zvolil zjevně nevhodný způsob exekuce a neprovedl dostatečnou lustraci majetku povinného. Poukázal na změnu právní úpravy účinnou od 1. 9. 2015, kdy podle § 58 odst. 3 exekučního řádu lze se souhlasem povinného provést exekuci bez ohledu na prioritní způsoby. V předmětném řízení rozeslal dne 7. 11. 2013 součinnostní dotazy na registr vozidel, finanční úřad a peněžní ústavy. Kontrolní komise nevyzvala kárně obviněného k doložení výsledků lustrací majetku povinného. Závěr o spáchání závažného kárného deliktu je proto minimálně předčasný.

21. Odpovědi na součinnostní dotazy byly většinou negativní (výsledek lustrace katastru nemovitostí ze dne 7. 11. 2013, insolvenčního rejstříku, centrální evidence exekucí, i odpovědi peněžních ústavů - Volksbank ze dne 8. 11. 2013, OE Money Bank ze dne 12. 11. 2013, Air Bank ze dne 12. 11. 2013, mBank ze dne 13. 11. 2013 a Citibank Europe ze dne 22. 11. 2013). Kárně obviněný neměl v době provedení soupisu a zajištění věcí k dispozici odpověď Finančního úřadu pro Prahu 9 a Magistrátu hl. m. Prahy (registr vozidel; pozitivní výsledek by ovšem mohl vést pouze k prodeji movitých věcí; nadto, kárně obviněný neobdržel odpověď ani ke dni tohoto vyjádření).

22. Podle kárně obviněného bylo podstatné, že sám povinný dne 18. 11. 2013 sdělil, že nevlastní žádný hodnotný majetek, ani finanční prostředky postačující k úhradě dlužné částky (toto tvrzení doložil výpisem z bankovního účtu). Kárně obviněný odmítl, že by plnil pokyny účastníků řízení. Podle jeho názoru exekutorovi nic nebrání provést exekuci prodejem movitých věcí povinného, pokud ten prohlásí, že žádný jiný majetek nevlastní. Vyjádření povinného je v exekučním řízení stejně závažné jako informace, které se exekutor dozví jinak. Kárně obviněný postupoval v souladu s požadavkem na rychlé a účelné provedení exekuce. Na tomto závěru nemůže nic změnit skutečnost, že po provedení soupisu a zajištění movitých věcí vznikla pochybnost o jejich vlastnictví. V době provedení exekučního úkonu taková pochybnost ze spisu nevyplývala.

23. Ke skutku 1.b kárně obviněný uvedl, že přílohou exekučního návrhu byla mj. smlouva o půjčce mezi oprávněným a povinným na dlužnou částku uvedenou v návrhu. Po zjištění, že dluh je zajištěn zástavou, vydal kárně obviněný exekuční příkaz na provedení exekuce prodejem všech movitých věcí ve vlastnictví povinného. Po doručení vyrozumění o zahájení exekuce se jednatel povinného J. M. dostavil na exekutorský úřad, uznal svůj dluh a navrhl provedení exekuce prodejem movitých věcí, jimiž byl dluh zajištěn, s tím, že nemá z čeho jiného exekuci zaplatit. Doložil kupní smlouvu ze dne 2. 9. 2013, uzavřenou mezi povinným jako kupujícím a společností APIN jako prodávajícím, jejímž předmětem bylo 38 ks měničů zn. SIEMENS označení SINVERT PVM17 6DC 50/60Hz. Dodal, že povinný zcela uhradil kupní cenu, a je tedy vlastníkem měničů. Inzerátem vytištěným z internetu s nabídkou k prodeji jednoho ks měniče za 39 000 Kč doložil, že cena měničů představovala necelý 1 500 000 Kč. K hodnotě měničů kárně obviněný dodal, že v případě předpokládaného dluhu cca 500 000 Kč (včetně nákladů exekuce, příp. nákladů za uskladnění a znalecký posudek), mohou být zajištěny pro dražbu věci v obvyklé hodnotě 1 500 000 Kč.

24. Jednatel povinného také sdělil při jednání na exekutorském úřadu, že právo k užívání FVE, v níž jsou umístěny předmětné movité věci, náleží společnosti APIN, jejímž je také jednatel. Následně dne 19. 11. 2013 exekutorský úřad obdržel písemné prohlášení společnosti APIN, že cena díla (FVE) nebyla dosud zaplacená, vlastníkem FVE je tedy stále APIN, která dobrovolně vydá 38 ks měničů SIEMENS ve vlastnictví povinného. K prohlášení byla připojena kopie smlouvy o dílo ze dne 14. 4. 2010 mezi společností SOL 1 jako objednatelem a společností APIN jako zhotovitelem. Po seznámení se s těmito dokumenty kárně obviněný dal pokyn vykonavatel, aby provedl osobní šetření za účelem zjištění možnosti soupisu a zajištění předmětných věcí, které tvořily zástavu podle smlouvy o půjčce. Na místě vykonavatel zjistil, že FVE je oplocena, ale není opatřena cedulí s informací o osobě, která ji provozuje.

25. Před provedením soupisu kárně obviněný vyslal vykonavatele ještě jednou na místo, aby prověřil stávající stav. Vykonavatel nenalezl žádný kontakt na odpovědnou osobu. Protože byl přesvědčen, že objekt bude střežen systémem, který by oznámil násilné vniknutí, demonstroval násilné vniknutí lomcováním vstupními vraty. Nikdo však nereagoval, nenásledoval ani žádný zvukový nebo světelný signál.

26. Po zjištění popsanych skutečností kárně obviněný rozhodl o provedení soupisu a zajištění movitých věcí, tedy 38 ks měničů zn. SIEMENS, které byly označeny účastníkem řízení jako věci, kterými je zajištěna půjčka, na jejímž základě byl vydán exekuční titul. Termín provedení úkonu byl stanoven na 22. 11. 2013 s tím, že jej provedou zaměstnanci kárně obviněného J. F. a J. B. Kárně obviněný bude v době výkonu ve své kanceláři, bude průběžně informován a v případě potřeby vyjede na místo. Dále byla zajištěna společnost, která provede demontáž a uskladnění zajištěných věcí.

27. Dne 22. 11. 2013 vykonavatel J. F. provedl na základě telefonického souhlasu kárně obviněného od 7 hod předmětný exekuční úkon. Objednaná společnost započala s demontáží. V 8:30 hod přijelo vozidlo bezpečnostní agentury IZROS. Zástupce agentury nic nenamítl poté, kdy mu bylo sděleno, že je prováděn exekuční úkon soupis movitých věcí. Po demontáži byly zajištěné měniče odvezeny v 8:42 hod. Exekuční úkon byl ukončen v 9:50 hod.

28. Po skončení úkonu přijela na místo hlídka Policie ČR a osoba, která tvrdila, že je členem představenstva společnosti RENUM SE. Tato osoba tvrdila, že RENUM SE je provozovatelem FVE Tuřice, své tvrzení však nijak neprokázala. Vykonavatel telefonicky kontaktoval kárně obviněného, který v Registru živnostenského podnikání zjistil, že společnost RENUM SE nemá evidovanou žádnou provozovnu. Během jednání se na místo dostavili další tři muži, z nichž jeden tvrdil, že je zástupce společnosti SOL 1. Nikdo z přítomných nepředložil důkaz o právu k zajištěným věcem nebo o právu provozovat FVE Tuřice. Zástupce společnosti SOL 1 požadoval vrácení zajištěných věcí a uvedení do předešlého stavu. Vykonavatel zástupcům RENUM SE a SOL 1 sdělil, že exekuční úkon již skončil a poučil je o jejich právech, zejm. právu podat návrh na vyškrtnutí věcí ze soupisu, návrh na částečné zastavení exekuce a návrh na odklad exekuce. Zástupce společnosti SOL 1 sepsal vyjádření, které bylo přiloženo k protokolu o soupisu movitých věcí.

29. Kárně obviněný zdůraznil, že pochybnosti o vlastnictví sepsaných a zajištěných věcí vznikly až po provedení exekučního úkonu. Kárně obviněný provedl předmětný úkon zcela v souladu se svými povinnostmi vyplývajícími z právních předpisů. Byly sepsány věci, které mu vydal vlastník FVE Tuřice.

30. Ke skutku 1.c kárně obviněný uvedl, že v případě postupu podle § 326 odst. 2 o. s. ř. bylo nezbytné sepsané movité věci současně zajistit, pokud mu byly odevzdány třetí osobou. Jinak by odevzdání věcí bylo v podstatě nerealizovatelné.

31. Závěrem dodal, že si není vědom, že by ohrozil důvěru veřejnosti v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekučního řízení. Naopak postupoval v exekuci svědomitě a dodržel všechny zákonné povinnosti.

III.

Splnění předpokladů pro věcné projednání

32. Všechny vytčené skutky se měly stát po 1. 1. 2013, pro posouzení odpovědnosti soudního exekutora, včetně odpovědnosti za jednání jeho zaměstnanců se proto použije exekuční řád ve znění zákona č. 396/2012 Sb.

33. Exekuční řád ve znění účinném od 1. 1. 2013 stanoví v § 117 odst. 3 pouze objektivní tříletou lhůtu k podání návrhu na zahájení řízení, která byla v případě všech vytčených skutků zachována s ohledem na dobu, kdy ke kárným deliktům mělo dojít. Soud proto uzavřel, že kárná žaloba byla podána včas.

34. Dále soud hodnotil, zda kárná žaloba splňuje náležitosti stanovené exekučním řádem, zejména zda jsou skutky označené ve výroku jako II.a a II.b formulovány tak, aby odpovídaly znění exekučního řádu účinnému od 1. 1. 2013 a zda je možné přičíst pochybení zaměstnanců exekutora exekutorovi samotnému. Podle žalobního návrhu se měli skutky II.a a II.b (v žalobě označeny jako skutky 2. a 3.) fakticky dopustit zaměstnanci kárně obviněného, přičemž kárně obviněnému žaloba vytýká, že zaměstnanci jednali na základě jeho přímého pokynu. Odůvodnění kárné žaloby pak popis skutků upřesňuje a v části V. se věnuje odpovědnosti kárně obviněného za zaměstnance. Kárný soud shledal vymezení skutků dostatečným. Z kárné žaloby je zřejmé,

co je kárně obviněnému vytýkáno, jsou označeni konkrétní zaměstnanci, jejichž jednání je kárně obviněnému přičítáno, a skutky jsou popsány tak, že není pochyb o jejich obsahu nebo nezaměnitelnosti s jinými skutky. Soud neshledal nedostatky ani ve vymezení skutku I, jehož se měl dopustit kárně obviněný vlastním jednáním.

35. Kárný soud uzavřel, že kárná žaloba splňuje předpoklady pro její věcné projednání [byla podána osobou oprávněnou podle § 117 odst. 2 písm. a) exekučního řádu ve lhůtě stanovené v § 117 odst. 3 exekučního řádu a obsahuje stanovené náležitosti].

IV.

Skutečnosti zjištěné předběžným šetřením soudu

36. Ze zprávy Komory ze dne 21. 3. 2016 soud zjistil, že k uvedenému dni nenabylo právní moci žádné rozhodnutí kárného senátu Komory, kterým by byl soudní exekutor Mgr. J. V. shledán vinným z kárného provinění.

37. Podle evidence Nejvyššího správního soudu nebylo ke dni vydání tohoto rozhodnutí vydáno jiné rozhodnutí kárného soudu, kterým by byl kárně obviněný shledán vinným z kárného deliktu.

V.

Posouzení věci kárným soudem

Skutek I

38. Kárný žalobce vytkl kárně obviněnému, že v exekučním řízení sp. zn. 140 Ex 00657/13 zvolil zcela zjevně nevhodný způsob exekuce, neboť rozhodl o provedení exekuce prodejem movitých věcí povinného a dne 22. 11. 2013 učinil úkony směřující k prodeji předmětných věcí, aniž by si ověřil, zda nelze exekuci provést jiným způsobem. Tohoto jednání se měl kárně obviněný dopustit tím, že nevyčkal na všechny odpovědi na součinnostní dotazy, a v době provedení soupisu tedy nemohl učinit závěr, zda nebylo možné provést exekuci některým z prioritních způsobů podle § 58 odst. 2 exekučního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013.

39. Volba způsobu exekuce k vynucení peněžitého plnění je exekučním řádem zásadně svěřena exekutorovi. Soud pověří exekutora, aniž by stanovil, jakým způsobem má být exekuce provedena. Exekutor může vůči povinnému užít jednoho, více či všech způsobů provedení exekuce, které exekuční řád zná, a to současně nebo postupně, přičemž rozhodnutí, které způsoby provedení exekuce a v jaké časové souslednosti užije, je pouze na něm samotném. Toto rozhodnutí nemůže exekutor učinit svévolně. Základním kritériem pro volbu a časování způsobů exekuce je v konkrétním případě to, aby bylo dosaženo uspokojení pohledávky oprávněného zcela či v co největší dosažitelné míře. Rozhodující je účel exekuce, jímž je dosažení uspokojení oprávněného, a také faktické okolnosti konkrétní exekuce, zejména to, kdy exekutor vypátrá majetek povinného a jak složitý po věcné i právní stránce je průběh postižení majetkových hodnot povinného (viz unesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2012, sp. zn. 20 Cdo 352/2011).

40. Exekuce by měla být exekutorem provedena v přiměřeném rozsahu (tj. v rozsahu, který odpovídá výši vymáhaného nároku a předpokládaných nákladů) a způsobem, kterým se dosáhne jejího účelu, ale který co nejméně zasáhne do chráněných práv povinného.

41. Na základě těchto východisek § 58 exekučního řádu stanoví pořadí způsobů provedení exekuce, které mají být zvoleny přednostně, protože jimi lze dosáhnout vymožení pohledávky na povinném s menším zásahem do jeho práv. Kárný soud neshledal, že by předmětné ustanovení (a to i ve znění účinném do 31. 12. 2013) zakazovalo exekutorovi vydat exekuční příkaz nařizující exekuci prodejem movitých věcí a provést soupis těchto věcí

nebo ve výjimečném řádně odůvodněném případě provést i jejich zajištění před tím, než má na jisto postaveno, že exekuci nelze provést jiným z prioritních způsobů. Vydání exekučního příkazu, soupis i případné výjimečné zajištění věci je nutné považovat za úkony zajišťující majetek povinného, nikoliv za úkony bezprostředně směřující k provedení exekuce zpeněžením (porovnej § 47 odst. 3 exekučního řádu v platném znění). Odkaz kárného žalobce na judikaturu byl nepřiléhavý, protože v odkazovaném případě se jednalo o odlišný skutkový stav úpadku dlužníka v jehož rámci by byly jakékoliv úkony v rámci exekuce nadbytečné, bezúčelné a tím šikanózní.

42. Takový postup může být s ohledem na skutkové okolnosti nezbytný pro zachování pořadí práva oprávněného na uspokojení pohledávky z majetku dlužníka nebo zabránění zmaření exekuce např. znehodnocením věci. S doručením exekučního příkazu je totiž pro oprávněného svázáno pořadí při uspokojování jeho pohledávky podle zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí (§ 11 odst. 1 „*Postihují-li exekuce souběžně stejnou movitou věc povinného, provede se ta exekuce, v níž byla tato věc nejdříve sepsána; řízení v ostatních exekucích se ohledně této věci dnem právní moci jejich nařízení přerušují*“). Skutkové okolnosti konkrétní exekuce i rychlost odpovědi jiných orgánů na součinnostní dotazy mohou podstatně ovlivnit dobu, kdy se exekutorovi podaří zjistit majetek povinného.

43. Smyslem stanovení pořadí způsobů provedení exekuce přitom není snížit výtěžnost exekuce pro oprávněného, ale zamezit případům, kdy je bez zjištění základních informací o povinném bezúčelně zahajována exekuce prodejem movitých věcí, nemovitostí či postižením podniku s cílem donutit povinného k urychlené dobrovolné úhradě pohledávky včetně všech vyčíslených nákladů, a to pod tíhou blokace majetku v nepřiměřené hodnotě anebo po násilném vstupu vykonavatelů exekutora do prostor povinného (viz Kasíková, M. a kol. *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 380).

44. Kárný soud proto neshledal, že by kárně obviněný postupoval protizákonně, pokud dne 7. 11. 2013 vydal exekuční příkaz nařizující exekuci prodejem movitých věcí, ačkoliv v tento okamžik neměl k dispozici odpovědi na součinnostní dotazy. Kárný soud proto zprostil kárně obviněného obvinění vymezeného kárně žalobě pod jejím bodem 1. Tento závěr neznamená, že kárně obviněný provedl dne 22. 11. 2013 soupis konkrétních movitých věcí (měničů nacházejících se ve FVE Tuřice) v souladu se zákonem. Pochybení kárně obviněného však spočívalo v jednání, které soud hodnotil v rámci skutků II.a a II.b.

45. Soud přitom nepřehlédl nesrovnalosti v exekučním spisu, kde je založen exekuční příkaz ze dne 7. 11. 2013 nařizující exekuci prodejem movitých věcí pouze obecně bez upřesnění, o jaké věci by se mělo jednat. Na č. listu 17 je objednávka demontážních služeb již s uvedením požadavku na demontáž 38 ks měničů zn. SIEMENS, na č. listu 18 výpis z katastru nemovitostí vztahující se k pozemku parc. č. 74/27, v k. ú. Tuřice, a teprve na č. listu 19 je úřední záznam o schůzce s povinným, na níž povinný označil předmětné měniče za svůj majetek a uvedl, kde by měly být umístěny. Při bližším prozkoumání předmětných listin však soud zjistil, že jsou datovány téhož dne (18. 11. 2013) a časový údaj o započetí schůzky s povinným (10:30) předchází časovému údaji na výpisu z katastru nemovitostí (10:55). Soud proto uzavřel, že uvedené nesrovnalosti byly pouze důsledkem nepečlivého vedení spisu.

Skutky II.a a II.b

Předpoklady odpovědnosti za jednání zaměstnanců

46. Skutků vymezených v bodech II.a a II.b výroku tohoto rozhodnutí se měli dopustit zaměstnanci kárně obviněného. Exekuční řád ve znění účinném od 1. 1. 2013 považuje za (závažný) kárný delikt exekutora také (závažné) porušení povinností stanovených právními

nebo stavovským předpisem nebo usnesením Komory, dopustil-li se jich zaměstnanec exekutora [§ 116 odst. 4 písm. a) a odst. 5 písm. a) exekučního řádu]. I za nové právní úpravy je přičitatelnost jednání zaměstnanců exekutorovi založena na tom, že z jeho strany došlo k zanedbání povinností, jejichž důsledkem byl skutek spáchaný zaměstnancem. To odpovídá nejen v právu obvykle chápané odpovědnosti zaměstnavatele za zaměstnance, ale systematickým výkladem je to zřejmé i z možnosti vyvinění plynoucí z § 116 odst. 15 exekučního řádu, podle kterého se exekutor může odpovědnosti za jednání zaměstnance zprostit, pokud prokáže, že provedl veškerá opatření, která po něm lze spravedlivě požadovat při řízení exekutorského úřadu podle § 13 odst. 1 exekučního řádu (blíže viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2015, čj. 15 Kse 7/2014 – 130, a ze dne 1. 12. 2014, čj. 14 Kse 5/2014 – 85).

47. Posouzení důvodnosti uvedených skutků je proto třeba rozčlenit na porušení povinností zaměstnanci a porušení povinností soudním exekutorem. Nejprve je třeba zvážit, zda zaměstnanci porušili právní či stavovský předpis, případně usnesení Komory, a jak závažným způsobem. V případě kladné odpovědi na první otázku, je namístež zkoumat kvalitu řídicí činnosti soudního exekutora z hlediska, zda je prokázána i jeho odpovědnost. Nakonec je třeba posoudit, zda existují podmínky pro vyvinění z odpovědnosti za jednání zaměstnanců podle § 116 odst. 15 exekučního řádu. Teprve u vyvinění přechází důkazní břemeno na kárně obviněného.

Porušení povinností zaměstnanci

48. V souladu s výše uvedenými východisky kárný soud nejprve hodnotil, zda zaměstnanci kárně obviněného J. F. (vykonavatel) a J. B. (další zaměstnanec) porušili zákonnou či jinou povinnost při vstupu na pozemek parc. č. 74/27, na němž se nacházela FVE Tuřice, a při provedení soupisu měničů upřesněných ve výroku II.a tohoto rozhodnutí a při zajištění těchto měničů za okolností popsaných ve výroku II.b tohoto rozhodnutí.

49. Zaměstnanci soudního exekutora mohou na základě písemného pověření uděleného exekutorem vykonávat úkony exekuční činnosti a další činnosti za podmínek a v rozsahu stanoveném exekučním řádem (§ 5 odst. 2 exekučního řádu). Jsou tedy vázáni stejným právním rámcem (§ 2 exekučního řádu) jako soudní exekutor.

50. Podle § 46 odst. 1 exekučního řádu exekutor (i jeho zaměstnanec), postupuje v exekuci rychle a účelně, přitom dbá ochrany práv účastníků řízení a třetích osob dotčených jeho postupem (srov. rozhodnutí čj. 14 Kse 5/2014 – 85 a čj. 15 Kse 7/2014 – 130). Kárnou žalobou je vytýkáno především porušení práv třetích osob, zejm. znehodnocení FVE Tuřice a znemožnění jejího provozu.

Skutek II.a

51. Kárný žalobce vytkl kárně obviněnému a jeho zaměstnancům, že nebyly splněny zákonné podmínky pro násilný vstup do uzamčeného objektu FVE Tuřice nacházejícího se na pozemku parc. č. 74/27, v k. ú. Tuřice, a pro provedení soupisu měničů, které byly v té době součástí FVE Tuřice.

52. Při provádění exekuce postupuje soudní exekutor přiměřeně podle občanského soudního řádu (§ 52 a § 69 exekučního řádu). Podmínky pro soupis věcí stanoví § 326 o. s. ř. Kárný žalobce i kárně obviněný opřeli svou argumentaci o druhý odstavec předmětného ustanovení, podle kterého „[s]oud sepíše i věci povinného, které má u sebe někdo jiný, avšak jen tehdy, jestliže mu takové věci budou současně odevzdány“. Ze skutkových okolností ale dovodili odlišné závěry týkající se otázky, zda třetí osoba sepsané věci (měniče) skutečně odevzdala.

53. Ve vyjádření ke kárné žalobě kárně obviněný uvedl, že jeho zaměstnanci J. F. a J. B. opakovaně provedli šetření na předpokládaném místě provedení soupisu a zjistili, že pozemek parc. č. 74/27, v k. ú. Tuřice, je oplocen a uzamčen. Pouhá skutečnost, že pozemek nebyl označen informací o jeho majiteli nebo o provozovateli FVE a že po „*demonstraci násilného vstupu*“ (lomcování s vraty) se nikdo nedostavil, neopravňoval kárně obviněného, resp. jeho zaměstnance k zjednání si vstupu na tento pozemek za pomoci zámečnicka bez vyžádání součinnosti vlastníka pozemku a bez jeho souhlasu.

54. Z exekučního spisu 140 Ex 00657/13 vyplývá, že kárně obviněný si byl vědom, že jako vlastník pozemku parc. č. 74/27, k. ú. Tuřice, byla zapsána v katastru nemovitostí společnost SOL 1, tedy osoba odlišná od povinného i oprávněného (viz výpis z katastru nemovitostí založený na č. listu 18 exekučního spisu). Byť předmětný zápis v katastru obsahoval informaci, že byla podána žaloba na určení vlastnického práva, tato skutečnost nemůže ospravedlnit, že se kárně obviněný nebo jeho zaměstnanci vůbec nepokusili kontaktovat vlastníky pozemku zapsané v katastru a požádat je o součinnost při vstupu na uzamčený pozemek. Dotazem na katastr nemovitostí mohli zjistit, že spor o vlastnické právo k předmětnému pozemku neprobíhá s oprávněným ani povinným, ani tvrzeným vlastníkem FVE společností APIN, ale s třetí osobou.

55. Při jednání se kárně obviněný hájil tím, že považoval za dostatečný souhlas společnosti APIN s odevzdáním měničů, protože na základě dokumentů předložených touto společností ji považoval za vlastníka FVE. Odkázal přitom na písemnosti připojené k vyjádření ke kárné žalobě [(1) vyjádření společností APIN, která tvrdila, že je vlastníkem elektrárny, a souhlasila s vydáním a odvozem 38 ks měničů SIEMENS ve vlastnictví společnosti HALLA PLUS, (2) smlouva o dílo (FVE Tuřice) uzavřená mezi společností SOL 1 jako objednatel a společností APIN jako zhotovitelem], jejichž nepřítomnost v exekučním spisu 140 Ex 00657/13 odůvodnil při jednání tím, že písemnosti od třetích osob se zakládají v souladu s kancelářským řádem pouze do pomocného spisu.

56. Podle čl. 17 odst. 3 kancelářského řádu Komory „[s]oučástí spisu nejsou příchozí dokumenty pocházející od třetích osob, jejichž obsahem nejsou údaje o povinném či jeho majetku.“ Vyjádření společnosti APIN se však nepochybně vztahovalo k tvrzenému majetku povinného (společnosti HALLA PLUS) a bezprostředně se dotýkalo exekučního řízení sp. zn. 140 Ex 00657/13. Sám kárně obviněný potvrdil, že pro něj toto vyjádření bylo jednou z rozhodných skutečností, z nichž dovodil splnění podmínek pro provedení exekučních úkonů vytykánych kárnou žalobou. Za této situace měly být předmětné dokumenty součástí exekučního spisu. Příložením vyjádření společnosti APIN až k vyjádření ke kárné žalobě vzbuzuje pochybnosti, zda nebylo dodatečně vytvořeno pro účely kárného řízení. S ohledem na skutečnost, že nemohlo být dostatečným podkladem opravňujícím zaměstnance kárně obviněného ke vstupu na předmětný pozemek (viz dále), se však soud podrobněji nezabýval jeho věrohodností.

57. K dotazu soudu, proč nepožádal společnost APIN o součinnost a otevření objektu FVE Tuřice, považoval-li jej za vlastníka, kárně obviněný odpověděl, že jednatel společnosti APIN „*byl mimo dosah*“. S ohledem na skutkové okolnosti a obsah spisu je však toto tvrzení stěží hájitelné. Jednatel společnosti APIN byl J. M., který byl v rozhodné době současně jednatel povinného i jednatel oprávněného. J. M. se dostavil dne 18. 11. 2013 na exekutorský úřad kárně obviněného (byť v pozici jednatele povinného), vyjádření společnosti APIN zmíněné v předchozím odstavci je datováno dne 19. 11. 2013 a podepsáno J. M. (je také opatřeno razítkem exekutorského úřadu z téhož dne s poznámkou osobního doručení), dne 22. 11. 2013 proběhly exekuční úkony vytčené kárnou žalobou a nejpozději dne 3. 12. 2013 povinný (s největší pravděpodobností prostřednictvím svého jediného jednatele J. M. či přinejmenším s jeho vědomím) uhradil dluh. Ze spisu nevyplývá jakákoliv skutečnost, která by nasvědčovala hrozbě

zmaření exekuce, a J. M. zjevně nebyl dlouhodobě nedostupný. Naopak jen pár dní před provedením exekučních úkonů s kárně obviněným aktivně jednal. Navíc ze spisu nevyplývá, že by se kárně obviněný nebo jeho zaměstnanci pokusili J. M. kontaktovat s žádostí o součinnost při vstupu na předmětný pozemek.

58. Soud proto uzavřel, že zaměstnanci kárně obviněného pochybili, pokud si dne 22. 11. 2013 bez vyžádání součinnosti vlastníka pozemku a bez jeho souhlasu zjednali za pomoci zámečnicka přístup na pozemek parc. č. 74/27 v k. ú. Tuřice. Kárně obviněný, resp. jeho zaměstnanci měli zajistit součinnost vlastníka předmětného oploceného pozemku nezávisle na tom, kdo mohl být vlastníkem FVE Tuřice a zda byly měniče ve vlastnictví povinného (k této otázce viz dále). Ze spisu ani ze skutkových okolností nevyplývá, že by jim v takovém postupu bránila objektivní překážka.

59. V návaznosti na neoprávněný vstup na předmětný pozemek se zaměstnanci kárně obviněného dopustili dalšího pochybení, provedli-li soupis měničů, které byly v tu dobu součástí funkční FVE Tuřice.

60. Již výše soud upozornil, že sepsání věci, které má u sebe třetí osoba, je možné jen tehdy, pokud je exekutorovi odevzdá (§ 362 odst. 2 o. s. ř.). Soud nepřisvědčil kárně obviněnému, že za splnění podmínky odevzdání věci bylo možné považovat souhlas společnosti APIN s vydáním a odvozem měničů ve vyjádření ze dne 19. 11. 2013. Z předmětného vyjádření (bez ohledu na výše vyslovené pochybnosti o jeho možné účelovosti) bylo zřejmé, že měniče byly součástí elektrárny (viz poznámka: „*Demontáž si, prosím, zařídte u specializované firmy.*“). Připojení měničů k elektrárně nepochybně předpokládal i kárně obviněný, když dne 18. 11. 2013 objednal demontážní služby u M. V. Připojení měničů jako součástí FVE Tuřice potvrzují také další skutkové okolnosti, zejména jejich faktická demontáž za přítomnosti J. F. a J. B. Ostatně kárně obviněný ani netvrdil, že by se v objektu FVE měniče nacházely volně bez funkční vazby na elektrárnu, ale naopak potvrdil, že před příchodem zaměstnanců nebyly měniče odděleny.

61. Soud proto hodnotil, zda byly měniče součástí FVE Tuřice. Odpověď na tuto otázku je podstatná pro posouzení, zda a za jakých podmínek bylo možné s nimi samostatně disponovat a zda mohly být učiněny předmětem nyní posuzované exekuce.

62. Podle § 120 odst. 1 občanského zákoníku je součástí věci vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila (soud vyšel ze zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, protože k rozhodným skutkovým okolnostem mělo dojít před 1. 1. 2014).

63. Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu je třeba samostatnost věci ve vztahu k věci jiné posoudit z hlediska dvou kritérií: 1) vzájemné sounáležitosti věcí a 2) míry jejich oddělitelnosti (viz např. rozsudky ze dne 29. 7. 1999, sp. zn. 25 Cdo 770/98, ze dne 27. 1. 2011, sp. zn. 22 Cdo 2958/2008, nebo ze dne 27. 10. 2011, sp. zn. 23 Cdo 2476/2010).

64. První kritérium představuje spíše subjektivní rovinu, neboť „*to, co k věci podle její povahy náleží*“ se určuje do značné míry podle lidských zvyklostí, zkušeností a norem vztahujících se ke konkrétní věci. Míra sounáležitosti se posuzuje prostřednictvím povahy té věci, která je považována za věc podstatnější, určující, a tedy ve vztahu více věcí za věc tzv. hlavní. Zákonný text dává touto obecnou úpravou prostor k individuálnímu posouzení, jaké vlastnosti věc hlavní vykazuje a zda jiná relativně samostatná věc k ní „*patří*“ natolik neodmyslitelně, že nemůže již být považována za věc odlišnou.

65. Druhé kritérium je objektivnější a sleduje spojení věcí především ve smyslu fyzickém. Formulace „nemůže být oddělena, aniž by se tím věc znehodnotila“ nevylučuje možnost faktické separace věcí, naopak v důsledcích jejich oddělení spatřuje měřítko samostatnosti věcí. Charakter „oddělení“ zákon nestanoví, tento pojem tedy nutně musí zahrnovat celou škálu způsobů od přímých zásahů do hmotné podstaty věci (např. vybourání vestavěných oken domu), přes manipulaci neničící podstatu věci (např. odmontování kola automobilu), po pouhé volně proveditelné odnětí věci (např. odnesení bezdrátového sluchátka od telefonního aparátu). Definicí součástí věci pak z tohoto pohledu vyhovují ty případy, kdy oddělení kterýmkoliv z uvedených způsobů znamená pro věc hlavní (nikoliv nezbytně nutně též pro její oddělovanou součást) újmu na její hodnotě. Znehodnocením nemusí být ovšem jen ztráta hodnoty peněžní (byť ta bývá zpravidla výsledným odrazem ztráty jakýchkoliv jiných hodnot), ale může jít i o znehodnocení funkční, estetické či jiné. Jinými slovy řečeno, znehodnocením se míní stav, kdy hlavní věc v porovnání se stavem před oddělením její součásti slouží svému původnímu účelu méně kvalitně nebo mu nemůže sloužit vůbec. Teprve faktické oddělení součástí doprovázené znehodnocením věci hlavní přináší právní důsledek, že dřívější součást se stává věcí samostatnou a na dosavadní hlavní věci nezávislou.

66. Pro ilustraci lze zmínit několik konkrétních případů. Nejvyšší soud např. potvrdil, že zařízení trafostanice sestávající z jisticích prvků, sběrnice, měřícího zařízení, transformátoru, rozvodů a šesti skříňových rozvodnic bylo jednoznačně spojeno s budovou transformátoru a jeho oddělení by znamenalo podstatné znehodnocení budovy, která by tím přestala sloužit svému účelu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. 22 Cdo 2925/2008). Obdobný závěr Nejvyšší soud učinil v případě topných těles, která byla s budovou propojena funkčně i fyzicky napojením na rozvody plynu a elektroinstalace. Soud dodal, že i napojení pomocí šroubení svědčí o vzájemné sounáležitosti objektu budovy a tohoto vytápění (i kolo automobilu, o němž panuje všeobecné přesvědčení, že je součástí automobilu, je připojeno šrouby). Oddělením topných těles by tedy nepochybně došlo k funkčnímu znehodnocení věci hlavní (rozsudek ze dne 27. 10. 2011, sp. zn. 23 Cdo 2476/2010). Také v rozsudku ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. 22 Cdo 2482/2008, Nejvyšší soud potvrdil, že zabudovaný (na rozvod plynu připojený) kotel je v zásadě součástí stavby a nemůže být předmětem občanskoprávních vztahů.

67. Podle Nejvyššího soudu nemohl obstát ani závěr, podle kterého bylo zabudované klimatizační zařízení považováno za samostatnou věc (usnesení ze dne 16. 2. 2011, sp. zn. 21 Cdo 230/2010). Jeho demontáž, kterou mohla provést pouze odborná firma, by totiž měla za následek znehodnocení budovy, a to peněžní (hodnota budovy by se vlivem zhoršení její funkčnosti snížila) i funkční (prostory v budově by nemohly svému účelu sloužit stejně kvalitně jako s využitím klimatizačního zařízení). Obdobně v rozsudku ze dne 27. 1. 2011, sp. zn. 22 Cdo 2958/2008, Nejvyšší soud uzavřel, že předávací stanice tepla byla součástí budovy, protože jejím odpojením by budova plnila svoji funkci na nižší kvalitativní úrovni. Soud považoval za podstatnou také skutečnost, že předávací stanice si neponechala po zabudování žádné samostatné funkce nebo vztahy k vnějšímu prostředí. Naopak nebylo rozhodné, že by bylo možné nahradit předávací stanici jinou technologií.

68. S ohledem na výše uvedené závěry kárný soud nepochyboval, že měniče, které byly zapojeny k funkční fotovoltaické elektrárně, byly její součástí ve smyslu § 120 odst. 1 občanského zákoníku. Měníče byly napojeny na FVE pomocí kabelů a tvořily spolu s ní jeden funkční celek. Bez FVE měniče neměly samostatnou funkci či vazbu k vnějšímu prostředí. Obdobně bez měničů elektrárna nemohla sloužit svému účelu. Oddělení měničů od fungující FVE znemožnilo její provoz. Není přitom rozhodné, že mohly být nahrazeny jinými měniči téhož typu. Demontáží měničů nepochybně došlo k funkčnímu znehodnocení věci hlavní - FVE Tuřice (poškození FVE neodbornou demontáží nebylo v kárné žalobě prokazováno, soud se jím proto podrobněji nezabýval).

69. Závěr, že měniče byly součástí věci hlavní - FVE Tuřice, má za následek, že nemohly být samostatným předmětem občanskoprávních vztahů. Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu totiž součást věci není způsobilým předmětem občanskoprávního vztahu, pokud není zákonem stanoveno jinak. Tento závěr platí i tehdy, pokud byl určitý předmět původně samostatnou věcí a součástí věci hlavní se stal teprve v důsledku faktického spojení. Součást věci sdílí právní osud věci hlavní, nelze ji samostatně převádět či s ní jakkoliv jinak nakládat (viz např. rozhodnutí ze dne 31. 1. 1990, sp. zn. 3 Cz 3/1990, rozsudek ze dne 10. 8. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2504/2009, nebo výše citovaný rozsudek sp. zn. 22 Cdo 2482/2008). Nikoliv pouhá možnost separace, ale teprve faktické oddělení součásti doprovázené znehodnocením věci hlavní přináší právní důsledek, že dřívější součást se stává věcí samostatnou a na dosavadní hlavní věci nezávislou. Dokud součást není oddělena, není způsobilým předmětem občanskoprávních vztahů (usnesení ze dne 16. února 2011, sp. zn. 21 Cdo 230/2010). Případná smlouva o prodeji součásti věci by nebyla platná, neboť jejím předmětem by bylo plnění nemožné (viz rozsudek sp. zn. 23 Cdo 2476/2010).

70. Skutečnost, že měniče byly součástí funkční FVE Tuřice, tedy měla za následek, že společnost APIN (i kdyby byla vlastníkem FVE Tuřice, což však nebylo prokázáno a ohledně této skutečnosti se dosud vede občanskoprávní řízení vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 4 Cm 125/2011, viz odpověď městského soudu založená na č. listu 34 a násl. spisu kárného soudu) je nemohla samostatně prodat povinnému, pokud je sama neoddelila od věci hlavní, a neučinila je tak samostatnou věcí způsobilou být předmětem občanskoprávních vztahů. Kupní smlouva ze dne 2. 9. 2013, kterou povinný prokazoval vlastnictví měničů, nemohla být platná (pokud se skutečně měla týkat měničů umístěných ve FVE Tuřice, k neurčitosti smlouvy viz též dále odst. 77). K faktickému oddělení měničů od FVE došlo až dne 22. 11. 2013 na základě pokynu exekutora najatým demontážním pracovníkem M. Vymlátilem.

71. Měníče v době provedení vytýkaných exekučních úkonů nepochybně patřily vlastníkově FVE Tuřice. Byť byl vlastník FVE nejistý a soud neklade kárně obviněnému za vinu, že vlastnictví FVE Tuřice sám blíže nezkoumal, bylo nepochybné a bez dalšího dokazování zřejmé, že vlastníkem FVE Tuřice nebyl povinný. Sám povinný ani nikdo jiný totiž ani netvrdil, že by vlastníkem FVE mohl být povinný (kárně obviněný vyšel z domněnky, že vlastníkem FVE Tuřice byla společnost APIN, na místě provedení exekučních úkonů se pak o vlastnictví FVE Tuřice hlásily společnosti SOL 1 a RENUM).

72. Soudní exekutor je kvalifikovanou profesí s vysokoškolským vzděláním v oboru právo a minimálně tříletou praxí (viz § 9 exekučního řádu) a měl by splňovat předpoklady, které mu umožní řádně vyložit a aplikovat povinnosti uložené zákonem či stavovskými předpisy. Kárně obviněný si měl a mohl být vědom, že povinný nemohl nabýt vlastnictví k součástem FVE Tuřice, proto se nemohl dovolávat § 326 odst. 2, který podmiňuje sepsání věcí které má u sebe někdo jiný nejen tím, že jsou věci touto osobou odevzdány, ale především tím, že se musí jednat o věci povinného. Kárný soud nepopírá, že vlastnictví věcí, které exekutor hodlá sepsat, může být někdy sporné a může být účelově popíráno, v posuzované věci bylo ale na základě popsaných okolností jednoznačně vyloučeno, aby vlastníkem sepsaných věcí (měničů, které byly součástí věci hlavní, jež nepochybně povinnému nepatřila) byl povinný.

73. Kárně obviněný se proto nemohl oprávněně domnívat, že by měniče mohly být předmětem exekuce vedené proti povinnému. Exekutor není vázán pokyny účastníků, zejména jsou-li zjevně v rozporu se zákonem. Kárně obviněný proto nemohl učinit měniče, které nepatřily povinnému, předmětem exekuce vedené proti povinnému, byť by mu oprávněný dal takový pokyn a povinný s tímto postupem souhlasil. Exekutor byl povinen zohlednit, že takovým postupem může být poškozena třetí osoba. Větší obezřetnost k možnému dotčení práv třetích osob byla namísto také s ohledem na personální propojenost mezi oprávněným a povinným,

kteřá byla z exekučního spisu zřejmá (viz zejm. dokumenty založené na č. listu 5, 6 a 20 exekučního spisu). Navíc exekutor nemohl učinit předmětem exekuce prodejem movitých věcí věci, které nebyly k tomu způsobilé, protože vůbec nebyly samostatnými věcmi.

74. Exekutor je povinen před provedením exekučních úkonů v místě, které není bytem či místem podnikání povinného, počínat si obezřetně a učinit maximum možného pro ověření, zda skutečně lze očekávat, že se na dané adrese nacházejí věci povinného (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2012, čj. 13 Kse 1/2011 – 109). Také v rozhodnutí ze dne 31. 1. 2012, čj. 14 Kse 6/2011 – 299, kárný soud upozornil, že exekutor by měl nejprve řádně ověřit, že povinný byt skutečně užívá. Má-li být mobiliární exekuce provedena v cizím objektu, může exekutor sepsat věci povinného jen tehdy, jsou-li mu dobrovolně vydány.

75. Obdobně se vyjádřil také Ústavní soud v nálezu ze dne 9. 6. 2009, sp. zn. III. ÚS 292/07, podle kterého: „*Vstoupí-li soudní exekutor za účelem provedení soupisu movitých věcí vhodných k prodeji do obydlí jiného jen proto, že se adresa shoduje s adresou povinného vedenou v informačním systému evidence obyvatel, musí při jejich soupisu postupovat obzvlášť obezřetně, pečlivě a se zvýšenou pozorností. Postupuje-li soudní exekutor v tomto směru ledabyle nebo svévolně, případně bezdůvodně odmítá k úkonu strany oprávněné (§ 326 odst. 4 o. s. ř.) byt i dodatečně věci ze soupisu vyloučit, a později se ukáže, že věci nepatřily povinnému, mohou být dány předpoklady vzniku jeho odpovědnosti za škodu ve smyslu ustanovení § 32 odst. 1 exekučního řádu.*“

76. V neposlední řadě lze poukázat i na judikaturu civilních soudů k výkladu § 326 odst. 2 o. s. ř., podle níž exekuce může dopadnout výhradně na věci povinného. „*Jde-li o věci v pronajatém skladu, je vykonavatel oprávněn zjednat si do těchto prostor povinného přístup, a sepsat lze i věci umístěné u někoho jiného, jsou-li vykonavateli odevzdány. V každém případě však platí, že jde o věci povinného*“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2813/2006). V citovaném rozsudku soud uzavřel, že soudní vykonavatel dostatečně neověřil existenci podmínek pro provedení soupisu movitých věcí povinného, za použití násilí vnikl do nebytových prostor pronajatých třetí osobě (nikoli povinnému) a zde nacházející se věci této osoby pojal do soupisu a odvezl, byť povinný nesvědčil žádný právní důvod k užívání těchto nebytových prostor, neužívala je a nebyla ani vlastníkem zabavených movitých věcí. Za popsané situace se jednalo o nesprávný úřední postup, který byl objektivně v rozporu s právním předpisem.

77. Provedli-li zaměstnanci kárně obviněného soupis měničů, které tvořily součást funkční FVE, porušili podmínky § 326 odst. 2 o. s. ř., neboť nejenže jim nebyly měniče dobrovolně vydány třetí osobou, která je měla u sebe, ale především se nejednalo o věci, které patřily povinnému, přičemž vlastnictví povinného bylo s ohledem na skutkové okolnosti vyloučeno. Měníče byly nesporně součástí jiné věci hlavní, která patřila třetí osobě.

78. Nad rámec výše uvedeného soud doplňuje, že důvodné pochybnosti o tvrzení povinného, že je vlastníkem měničů nacházejících se ve FVE Tuřice, měla u kárně obviněného vyvolat také samotná kupní smlouva uzavřená dne 2. 9. 2013 mezi společnostmi APIN jako prodávajícím a společností HALLA PLUS (povinným) jako kupujícím. Předmět kupní smlouvy byl totiž vymezen pouze pomocí druhově určených věcí: „*Předmětem plnění je 38 kusů měničů výrobce SIEMENS označení SINVERT PVM17 6DC 50/60Hz a 1 ks měniče výrobce SIEMENS označení SINVERT PVM13*“. Ve smlouvě není nijak upřesněno, o jaké konkrétní měniče by se mělo jednat, není uvedena ani žádná informace, která by je mohla odlišit od ostatních věcí stejného druhu (např. výrobní číslo, konkrétní místo, kde by se měly nacházet). O FVE Tuřice není ve smlouvě žádná zmínka. Informaci, že měniče mají být „*zařízení[m] solární elektrárny v katastru obce Tuřice, okr. Mladá Boleslav*“, poskytl kárně obviněnému až jednatel povinného J. M. dne 18. 11. 2013, kdy se dostavil na exekutorský úřad, uznal dluh a vyslovil souhlas s provedením exekuce prodejem movitých věcí.

79. Při jednání kárně obviněný uvedl, že si nepamatuje, zda se před provedením exekučních úkonů zabýval otázkou, kterých konkrétních měničů se smlouva týkala. Pověřil však zaměstnance, aby na místě zkontrolovali měniče podle smlouvy. S ohledem na skutečnost, že v kupní smlouvě byly měniče označeny pouze druhově, kárný soud blíže nezkoumal, zda zaměstnanci kárně obviněného jeho pokyn splnili. Taková kontrola by s ohledem na vymezení předmětu smlouvy nemohla vést k závěru, zda se jednalo o měniče, které skutečně povinný koupil od společnosti APIN.

80. Soud proto uzavřel, že kárně obviněný nepostupoval dostatečně obezřetně a nedbal ochrany práv třetích osob, pokud považoval za dostatečný důkaz o vlastnictví měničů povinným kupní smlouvu, která vymezovala měniče pouze druhově, a ústní ničím nepodložené prohlášení povinného, že se tyto jeho věci mají nacházet na pozemku třetí osoby.

Skutek II.b

81. Na shora popsané skutkové okolnosti (vstup na pozemek parc. č. 74/27 v k. ú. Tuřice a soupis měničů) bezprostředně navazovaly další kroky zaměstnanců kárně obviněného spočívající v zajištění měničů a jejich odvozu z FVE Tuřice. Již z výše uvedených závěrů kárného soudu plyne, že i tento žalobní bod byl důvodný. Nebyli-li zaměstnanci kárně obviněného oprávněni předmětné měniče sepsat, tím spíše nebyli oprávněni je zajistit a odvézt. V podrobnostech soud proto odkazuje na svou předchozí argumentaci.

82. Kárný soud neuznal obhajobu kárně obviněného, že neexistovala jiná možnost než měniče zajistit a odvézt, protože je vydala třetí osoba a s jejich odvozem souhlasila. Takový závěr by mohl platit jedině v případě, pokud by byly skutečně splněny podmínky § 326 odst. 2 o. s. ř. a věci povinného by byly třetí osobou exekutorovi odevzdány. Již výše však soud podrobně popsal, že podmínky předmětného ustanovení nebyly v posuzované věci splněny.

83. Soud neshledal ani splnění podmínek § 66 odst. 1 exekučního řádu, podle kterého exekutor může i bez návrhu oprávněného zajistit movité věci, které sepsal, je-li to účelné a je-li zde obava z jejich poškození nebo ztráty. Ze spisu ani ze skutkových okolností nevyplývá hrozba poškození nebo ztráty. Již opakovaně zmiňovaná skutečnost, že měniče byly součástí funkčního celku FVE, vede k právě opačnému závěru.

Porušení povinností kárně obviněným ve vztahu ke skutkům II.a a II.b

84. Soudní exekutor může pověřit své zaměstnance k provádění úkonů exekuční a další činnosti (§ 5 odst. 2, v případě vykonavatelů a dalších zaměstnanců v rozsahu § 27 odst. 2 exekučního řádu), nemůže se tím však zbavit odpovědnosti za jednání zaměstnanců, zejména pokud je pověřil provedením určitého úkonu. Pověření pokynem, který je v rozporu se zákonem, je bezpochyby pochybením při řízení chodu exekutorského úřadu ve smyslu § 13 odst. 1 exekučního řádu (k odpovědnosti exekutora za chod jeho úřadu viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu čj. 15 Kse 7/2014 – 130). Odpovědnosti za zaměstnance se soudní exekutor může zprostit pouze za podmínek stanovených v odstavci 15 téhož ustanovení (viz dále odst. 100 a násl.).

85. Již z výše popsaných okolností je patrná míra zapojení kárně obviněného v rámci exekučního řízení sp. zn. 140 Ex 00657/13. Z vyjádření kárně obviněného ke kárné žalobě i z jeho obhajoby při jednání je nepochybné, že o všech úkonech svých zaměstnanců věděl, schvaloval je a byl s nimi v průběhu provádění exekučních úkonů dne 22. 11. 2013 v kontaktu. Ze spisu i z vyjádření kárně obviněného také vyplývá, že byl se skutkovými okolnostmi předem seznámen, osobně vyhodnotil dokumenty předložené společností APIN jako dostatečný důkaz o jejím vlastnictví FVE Tuřice, opakovaně vyslal své zaměstnance k prohlídce objektu

FVE Tuřice a byl seznámen s výsledky šetření (uzamčený objekt bez informace o vlastníkov). Kárně obviněný také výslovně připustil, že vydal pokyn k provedení soupisu a zajištění měničů v objektu FVE Tuřice (viz výše odst. 26 a 27). Od jednání zaměstnanců se následně nijak nedistancoval a netvrdil, že by překročili jeho pokyny.

86. Z výpovědi kárně obviněného při jednání vyplynulo, že si vůbec nepoložil otázku, zda měniče mohly představovat součást věci ve smyslu § 120 občanského zákoníku, a zda tedy mohlo být jejich vlastnictví převedeno na povinného kupní smlouvou ze dne 2. 9. 2013.

87. Jakkoliv jsou exekutoři nadáni nezávislostí (viz § 2 exekučního řádu) a mají právo zastávat vlastní právní názor, za který nemohou být v zásadě postiženi, toto právo nemůže sloužit k legitimizaci jakéhokoliv výkladu určitého právního ustanovení. Soudní exekutoři jsou kárně odpovědní za své „*excesivní přehmaty, pod něž lze jistě podřadit porušení zřejmého a nesporného ustanovení zákona, případně jeho interpretaci naprosto extrémním a nepřijatelným způsobem*“ (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2011, čj. 14 Kse 6/2010 - 181, nebo ze dne 27. 1. 2016, čj. 15 Kse 8/2015 - 75). Výklad kárně obviněného týkající se možnosti převodu vlastnického práva k součásti věci byl ve zjevném rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu. Tento nesprávný výklad měl za následek, že kárně obviněný vydal pokyn, aby jeho zaměstnanci učinili soupis a zajistili předměty, které k tomu nebyly způsobilé, protože vůbec nebyly samostatnými věcmi, a právě pro tuto jejich vlastnost nemohly patřit povinnému, který nepochybně nebyl vlastníkem věci hlavní.

88. Kárně obviněný přitom již před tím, než vyslal své zaměstnance k provedení exekučních úkonů, mohl a měl předpokládat, že měniče jsou součástí funkční FVE. Tuto skutečnost si mohl následně ověřit bezprostředně před provedením exekučních úkonů, neboť podle svého vyjádření byl v telefonickém spojení se svými zaměstnanci přítomnými na místě.

89. Postup kárně obviněného proto kárný soud považuje za excesivní a neobhajitelný právem na vlastní právní názor. Zároveň soud nepochyboval, že jednání zaměstnanců J. F. a J. B. je kárně obviněnému plně přičitatelné z hlediska kárné odpovědnosti, neboť kárně obviněný své zaměstnance přímo pověřil provedením vytýkaného jednání, toto jednání i následně schválil a mylně považoval za správné.

90. Pro úplnost soud doplňuje, že pochybnosti vzbuzuje i následný postup kárně obviněného, který sice nebyl samostatně žalován, ale dokresluje neobezřetnost jednání kárně obviněného zejména ve vztahu k ochraně práv třetích osob.

91. Kárně obviněný připustil, že věděl o námitkách společností SOL 1 a RENUM, které byly vzneseny již na místě při provedení soupisu. Zástupci těchto společností byli poučeni o právu podat návrh na vyškrtnutí věcí ze soupisu ve lhůtě 30 dnů od provedení soupisu dne 22. 11. 2013. Ještě před uplynutím této lhůty však kárně obviněný ukončil exekuci na základě uhrazení dluhu povinným, o němž se podle svého vyjádření dozvěděl při kontrole výpisu z účtu. Dne 4. 12. 2013 vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce a oznámení o skončení exekuce. Ve spisu je dále zařazen na č. listu 32 nedatovaný protokol o vrácení zajištěných věcí, podle něhož byly zajištěné měniče předány povinnému. Následný návrh společnosti SOL 1 na vyškrtnutí věcí ze dne 19. 12. 2013 tak byl již předem odsouzen k neúspěchu bez věcného posouzení kárně obviněným, přestože byl podán ve lhůtě. Kárně obviněný na návrh na vyškrtnutí věci reagoval přípisem ze dne 14. 1. 2014, jímž společnosti SOL 1 oznámil, že ve věci již nemůže rozhodnout, protože jeho pověření k vedení exekuce zaniklo vymožením celé pohledávky (včetně příslušenství a nákladů exekuce) a zajištěné věci byly „vráceny“ povinnému.

92. Má-li mít právo podat návrh na vyškrtnutí věcí ze soupisu smysl, bylo namístě, aby kárně obviněný vyčkal s předáním zajištěných věcí povinnému (který je původně neměl v držbě) přinejmenším do doby než uběhne lhůta pro uplatnění návrhu na vyškrtnutí a byl-li takový návrh ve lhůtě podán, měl svůj další postup zvážit na základě jeho obsahu (navíc již dne 29. 11. 2013 společnost SOL 1 doručila kárně obviněnému stížnost, zatím bez návrhu na vyškrtnutí, nicméně zpochybňující vlastnictví měničů povinným a poukazující na neurčitost kupní smlouvy ze dne 2. 9. 2013 a na skutečnost, že povinný neměl žádný právní vztah k vlastníkovi pozemku, ani k zařízení FVE).

93. Byť je exekutor povinen postupovat v exekuci rychle a účelně, zároveň musí dbát ochrany práv třetích osob dotčených (§ 46 odst. 1 exekučního řádu). Ze spisu nevyplývá žádná skutečnost, která by odůvodňovala naléhavost, s níž byla exekuce vedena (ať již se týká vstupu na pozemek bez pokusu o zajištění součinnosti vlastníka, nedbalé a povrchní vyhodnocení tvrzených důkazů o vlastnictví předmětných věcí povinným, nebo právě posledně zmiňované předání měničů povinnému, který přes původně tvrzenou nemajetnost zaplatil dluh jen pár dní po provedení mobiliární exekuce a tím dostal do držby měniče, které měla před provedením exekuce u sebe jiná osoba).

94. V této souvislosti soud také připomíná § 68 odst. 3 větu druhou exekučního řádu, podle které „[e]xekutor vždy vyškrtne věc ze soupisu, pokud během exekuce vyjde najevo, že povinnému nepatří či patřit nemůže“ (zdůraznění doplnil soud). Kárně obviněný byl tedy povinen měniče vyškrtnout ze soupisu i bez návrhu, neboť nejpozději ve chvíli, kdy zaměstnanci kárně obviněného zjistili, že měniče jsou skutečně součástí funkční FVE, vyšlo najevo, že měniče nemohou patřit povinnému.

95. Jakkoliv nebylo kárným žalobcem podle petitu žaloby žalováno, a tím méně v řízení prokázáno, že by se kárně obviněný úmyslně a vědomě účastnil sporů, které mezi sebou vedly společnost APIN (a potažmo s ní personálně spojené společnosti, které v exekučním řízení vystupovaly jako povinný a oprávněný) na jedné straně a společnost SOL 1 na straně druhé, skutkové okolnosti svědčí pro závěr, že kárně obviněný připustil (ať již z nedbalosti nebo úmyslně) svým jednáním, které soud vyhodnotil jako kárné delikty, zneužití státní moci, jež mu byla svěřena, pro cíle některých ze spořicích se subjektů.

Podmínky vyvinění z odpovědnosti za zaměstnance

96. Podle § 116 odst. 15 exekučního řádu se exekutor zprostit odpovědnosti za kárný delikt podle odstavců 4 a 5 (tedy za jednání zaměstnanců), pokud se prokáže, že provedl veškerá opatření, která po něm lze spravedlivě požadovat při řízení exekutorského úřadu podle § 13 odst. 1 téhož zákona. Důkazní břemeno pro splnění podmínek vyvinění z odpovědnosti za jednání zaměstnance přitom spočívá na exekutorovi.

97. Kárně obviněný netvrdil, a tím méně prokázal, že učinil veškerá opatření, která lze po něm spravedlivě požadovat při řízení exekutorského úřadu podle § 13 odst. 1 exekučního úřadu, aby zabránil pochybení zaměstnanců popsáním ve výrocích II.a a II.b tohoto rozhodnutí. Jak již bylo výše uvedeno, kárně obviněný své zaměstnance vytýkaným jednáním přímo pověřil a i následně je schválil. Existence opatření naplňujících požadavky § 116 odst. 15 exekučního řádu nevyplývala ani z provedeného dokazování. Tento nedostatek byl pravděpodobně důsledkem mylného přesvědčení kárně obviněného o správnosti postupu zaměstnanců.

98. Soud proto uzavřel, že kárně obviněný neprokázal splnění podmínek, za nichž by se mohl zprostit odpovědnosti za jednání zaměstnanců.

Závažnost jednání

99. Kárný soud vyhodnotil popsané skutky jako „prosté“ kárné delikty. Při hodnocení závažnosti přihlédl ke skutečnosti, že se zjištěná pochybení týkala pouze jednoho exekučního řízení a nebyl prokázán úmysl kárně obviněného poškodit třetí osoby. Na druhé straně na základě pokynu kárně obviněného došlo k neoprávněnému vstupu na pozemek třetí osoby a k neoprávněnému sepsání a zajištění věcí, které byly ve vlastnictví třetí osoby odlišné od povinného. Tím kárně obviněný jednoznačně porušil ustanovení exekučního řádu a občanského soudního řádu upřesněná ve výroku tohoto rozhodnutí, k nimž existuje ustálená judikatura.

Sankce

100. Kárný žalobce navrhl, aby kárný soud uložil kárně obviněnému pokutu ve výši podle svého uvážení.

101. Kromě výše popsaného zhodnocení závažnosti deliktu soud zohlednil také skutečnost, že kárně obviněný nebyl dosud kárně trestán, orgánem Komory ani kárným soudem.

102. Po zvážení všech rozhodujících kritérií spoluurčujících povahu a závažnost kárného deliktu, tj. významu chráněného zájmu, jímž je zájem na řádném výkonu svěřené pravomoci soudních exekutorů, osoby kárně obviněného, a míry jeho zavinění, kárný soud uzavřel, že přiměřeným kárným opatřením v posuzované věci je pokuta podle § 116 odst. 6 písm. c) exekučního řádu ve výši 50 000 Kč. Kárný soud má za to, že uložené kárné opatření vystihuje všechny okolnosti případu a zároveň přispěje k vyšší motivaci kárně obviněného k řádnému výkonu funkce soudního exekutora. Pokuta byla uložena při dolní hranici zákonné sazby a zjevně není pro kárně obviněného likvidační, soud proto nemusel zjišťovat konkrétní majetkové poměry kárně obviněného.

103. Pokuta je splatná do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol 15092015.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. března 2016

JUDr. Jan Passer
předseda kárného senátu